

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____ хірургії №1 _____
Навчальний рік 2021-2022

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ХІРУРГІЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ»
для студентів 6 курсу

«_____ хірургія _____»
(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компотнент _____

Форма здобуття освіти _____ очна _____
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань _____ 22_охорона здоров'я _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність « _____ 222 медицина _____ »
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) медицина

Другого магістерського рівня вищої освіти
Курс 6

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри хірургії
№1

Протокол від
"28" _____ 08 _____ 2021 _____ року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Бойко В.В.
(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем
хірургічного профілю

Протокол від
30 серпня 2021 року № 1

Голова

професор В.О Сипливий

30 серпня 2021 року

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. БОЙКО В.В. - академік НАМНУ, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургії №1.
2. Тимченко Михайло Євгенович - доктор медичних наук, доцент кафедри хірургії №1
3. Шевченко Олександр Миколайович - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №1
4. Голобородько Микола Миколайович - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №1

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1. БОЙКО В.В. - академік НАМНУ, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургії №1, спеціалізація: хірургія, судинна хірургія, торакальна хірургія, хірургія серця і магістральних судин, онкохірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-303-48-55, e-mail: vv.boiko@knmu.edu.ua
2. ГРИГОРОВ Ю.Б. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 099-377-32-72, e-mail: yb.hryhorov@knmu.edu.ua
3. ТАРАБАН І.А. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-302-79-50, e-mail: ia.taraban@knmu.edu.ua
4. ЗАМЯТІН П.М. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-301-78-88, e-mail: pm.zamiatin@knmu.edu.ua
5. КРАСНОЯРУЖСЬКИЙ А.Г. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 067-562-33-10, e-mail: ah.krasnoiaruzhskiy@knmu.edu.ua
6. ПРАСОЛ В.О. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація судинна хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-401-12-31, e-mail: vo.prasol@knmu.edu.ua
7. САВВІ С.О. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-301-50-60, e-mail: so.savvi@knmu.edu.ua
8. ГРОМА В.Г. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія, ендоскопія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 066-790-68-35, e-mail: vh.hroma@knmu.edu.ua

9. СУШКОВ С.В. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 067-570-79-49, e-mail: sv.sushkov@knmu.edu.ua
10. ІВАНОВА Ю.В. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 067-475-74-20, e-mail: yv.ivanova@knmu.edu.ua
11. КРИВОРОТЬКО І.В. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-303-73-37, e-mail: yv.kryvorotko@knmu.edu.ua
12. СМАЧИЛО Р.М. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-301-18-73, e-mail: rm.smachylo@knmu.edu.ua
13. ЄВТУШЕНКО Д.О. - доктор медичних наук, професор кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 067-584-54-10, e-mail: do.yevtushenko@knmu.edu.ua
14. ГОНЧАРЕНКО Л.Й. - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 066-442-65-99, e-mail: ly.honcharenko@knmu.edu.ua
15. ЩЕРБАКОВ В.І. - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-615-48-30, e-mail: vi.shcherbakov@knmu.edu.ua
16. КУЗНЄЦОВ О.В. - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-781-76-05, e-mail: ov.kuznetsov@knmu.edu.ua
17. ЄФІМОВ Д.С. - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-632-79-86, e-mail: ds.yefimov@knmu.edu.ua
18. МІНУХІН Д.В. - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-965-40-05, e-mail: dv.minukhin@knmu.edu.ua

19. ТИМЧЕНКО М.Є. - доктор медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-400-08-32, e-mail: my.tymchenko@knmu.edu.ua
20. ЛАЗИРСЬКИЙ В.О. - доктор медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-576-66-60, e-mail: vo.lazyrskiy@knmu.edu.ua
21. ПІСОЦЬКИЙ О.М. - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія, серцева-судинна хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-301-44-45, e-mail: om.pisotskyi@knmu.edu.ua
22. БУЧНЄВА О.В. - доктор медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 066-145-12-51, e-mail: ov.buchnieva@knmu.edu.ua
23. ГОЛОБОРОДЬКО М.М. - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 066-740-22-70, e-mail: mm.goloborodko@knmu.edu.ua
24. ДОЦЕНКО Д.Г. - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 066-419-74-20, e-mail: dh.dotsenko@knmu.edu.ua
25. ТОКАРСЬВ А.В. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-309-44-94, e-mail: av.tokariev@knmu.edu.ua
26. ШЕВЧЕНКО О.М. - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-644-81-11, e-mail: om.shevchenko@knmu.edu.ua
27. ЛЕЛИЦЯ А.В. - асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 099-001-01-39, e-mail: av.lelytsia@knmu.edu.ua
28. ЛЕБІДЬ П.Б. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-051-51-48, e-mail: pb.lebid@knmu.edu.ua

29. ЛЯХ С.І. - асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-845-81-76, e-mail: si.liakh@knmu.edu.ua
30. КУЛИК І.А. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 066-297-77-33, e-mail: ya.kulyk@knmu.edu.ua
31. МИРОШНИЧЕНКО Д.О. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-205-27-51, e-mail: do.myroshnychenko@knmu.edu.ua
32. ЧЕРНЯЄВ М.С. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 050-615-45-55, e-mail: ms.cherniaiev@knmu.edu.ua
33. КОРОЛЕВСЬКА А.Ю. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 067-379-31-18, e-mail: ay.bodrova@knmu.edu.ua
34. ЗАМЯТІН Д.П. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 063-278-24-28, e-mail: dp.zamiatin@knmu.edu.ua
35. ЛАВРІНЕНКО А.С. - асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 066-724-50-55, e-mail: as.lavrynenko@knmu.edu.ua
36. М'ЯСОЄДОВ К.В. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 095-011-11-41, e-mail: kv.miasoedov@knmu.edu.ua
37. В'ЮН С.В. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 066-095-55-54, e-mail: sv.viun@knmu.edu.ua
38. КІРІЄНКО Д.О. - асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.
<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,
Конт.телефон: 067-750-18-73, e-mail: do.kirienko@knmu.edu.ua

39. БИТЯК С.Ю. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.

<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,

Конт.телефон: 096-531-75-76, e-mail: sy.bityak@knmu.edu.ua

40. МУШЕНКО Є.В. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.

<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,

Конт.телефон: 067-575-63-75, e-mail: yv.mushenko@knmu.edu.ua

41. СОЧНЄВА А. Л. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.

<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,

Конт.телефон: 099-770-75-20, e-mail: al.sochnieva@knmu.edu.ua

42. РІГА А.С. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.

<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,

Конт.телефон: 063-328-37-77, e-mail: as.riha@knmu.edu.ua

43. ПОНОМАРЬОВА К.В. - кандидат медичних наук, асистент кафедри хірургії №1, спеціалізація хірургія.

<https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-hirurgiyi-1/>,

Конт.телефон: 066-224-96-79, e-mail: kv.ponomarova@knmu.edu.ua

Консультації ДУ ІЗНХ ім. В.Т. Зайцева НАМНУ, кафедра хірургії №1

_____ <http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=34>

Локація: заняття, консультації проводяться в умовах ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії імені В.Т. Зайцева НАМН України»

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Хірургія, у тому числі дитяча хірургія» для студентів 6 курсу складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «медицина» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності «хірургія» (за умови наявності)

Опис навчальної дисципліни (анотація)

За сучасними уявленнями, хірургія вивчає захворювання які не піддаються терапевтичному лікуванню, методи діагностики захворювань, тактика лікування хворих та профілактика. Хірургія тісно пов'язана з базовими науками як: анатомією, фізіологією, гістологією людини та ін.. Враховуючи ці всі базові науки медицини, лікар найчастіше стає на порозі життя та смерті хворого.

За час навчання важливо сформувати академічну підготовку з фундаментальних і клінічних біомедичних наук та підготовку випускників до професійної діяльності лікаря на посаді шляхом набуття загальних та спеціальних компетентностей, сфера застосування яких описується визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій, оперативних втручань, питань трудової, судової та військової експертизи.

Цей курс зосереджено на вирішенні основних проблем невідкладної хірургії. Програма охоплює теми, пов'язані з найпоширенішими захворюваннями людей, які потребують оперативних втручань. Клінічний досвід можна отримати протягом практичних занять курсу в провідних установах регіону згідно з розкладом занять. Студенти протягом курсу мають змогу приймати участь у курації та демонстрації хворих з різноманітною патологією, а також відпрацювання практичних навичок під час занять в фантомних класах ННІ ЯО ХНМУ. Тобто курс охоплює основні як практичні, так і теоретичні аспекти діяльності майбутнього практикуючого лікаря.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є

1. Гострі захворювання шкіри і м'яких тканин.

Загальні етіологічні та патогенетичні механізми розвитку місцевих гнійних захворювань. Місцеві прояви гнійної інфекції – абсцес, флегмона. Захворювання: фурункул, карбункул, лімфаденіт, лімфангоїт, бешиха (дермолімфангоїт), панарицій, мастит, остеомієліт. Загальна та місцева

симптоматика місцевої хірургічної інфекції. Основні принципи комплексного лікування місцевих інфекційних хірургічних захворювань.

2. Синдром системної запальної відповіді. Генералізована гнійна хірургічна інфекція (сепсис, септичний шок)

Синдром системної запальної відповіді (ССЗВ). Інфекція. Бактеріємія. Визначення (дефініції) сепсису та належних до нього станів (СЕПСИС-1, СЕПСИС-2, СЕПСИС-3). Септичний шок. Синдром поліорганної недостатності (СПОН). Патогенез сепсису. Принципи лікування септичних пацієнтів: Стандартна терапія – Антибактеріальна терапія, Інвазивні хірургічні або радіологічні процедури, Лікування шоку та органної недостатності; Нові терапевтичні можливості Специфічні до збудників (антиендотоксин, поліклональна антиендотоксинова сироватка, антигрампозитивна субстанція клітинної стінки, антигрибкова субстанція клітинної стінки), Специфічні до медіаторів (антимедіатори (анти-TNF, анти-IL-1, анти-PAF), моноклональні антитіла (анти-TNF, анти-IL-1, анти-PAF), антагоністи рецепторів (анти-TNF, анти-IL-1, анти-PAF)), Полівалентної протисептичної дії (ібупрофен, пентоксифілін, ацетилцистеїн, лактоферин, поліміксин В).

3. Гострий апендицит та його ускладнення, перфоративна виразка шлунку та 12-палої кишки.

Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

4. Гострий холецистит та його ускладнення, гострий панкреатит та його ускладнення

Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

5. Защемлена грижа, гостра кишкова непрохідність, Гострі порушення мезентеріального кровообігу

Защемлена грижа - етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

Гостра кишкова непрохідність - етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

Гострі порушення мезентеріального кровообігу - етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

6. Локальні та розповсюджені гнійно-запальні процеси черевної порожнини, очеревини та заочерев-ного простору (інфільтрати, абсцеси, перитоніт)

Класифікація перитоніту. Патогенез. Клініка. Прогнозування важкості перебігу перитоніту: прогностні шкали в хірургії (APACHE II, SOFA, MODS, Мангеймський індекс перитоніту). Основні принципи хірургічного лікування перитоніту. Ускладнення. Лікування в післяопераційному періоді.

7. Невідкладна хірургічна патологія органів дихання: гостра хірургічна патологія легень та плеври, пошкодження органів дихання (легень, плеври, бронхів, трахеї, крупних кровоносних судин, великої лімфатичної протоки).

Клінічна анатомія і фізіологія. Гострі гнійно-деструктивні захворювання легень. Абсцедуюча пневмонія, абсцес легень, гангренозний абсцес, гнійний абсцес, гангрена легень. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація. Пошкодження органів дихання (легень, плеври, бронхів, трахеї, крупних кровоносних судин, великої лімфатичної протоки). Стороні тіла дихальних шляхів. Травматичні ушкодження грудної клітки. Патогенез. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

8. Шок і політравма у хірургічних хворих. Травми живота

Класифікація травми. Травматична хвороба. Визначення політравми. Періоди травматичної хвороби. Поліорганна недостатність в травматичній хворобі. Основні концепції в лікуванні політравми. Визначення шоку. Класифікація. Диференціальна діагностика. Принципи лікування. Прогноз. Профілактика і реабілітація. Травма живота - Клінічна анатомія і фізіологія. Травматичні ушкодження живота. Патогенез. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація

9. Геморагічний синдром в невідкладній хірургії (синдром ГШКК, внутрішньочеревні, внутрішньоплевральні кровотечі)

Класифікація. Новітні методи діагностики. Фізіологія системи згортання крові. Оцінка коагулограми. Диференціальний діагноз. Тактика хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізити

Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології, біохімії, мікробіології, медичної генетики, фармакології та медичної рецептури, епідеміології та принципів доказової медицини, військово-польової хірургії, екстренної та невідкладної медичної допомоги, а також мати практичні навички догляду за хворими хірургічного профілю та їх ведення у поліклінічних та стаціонарних умовах.

Постреквізити

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін впродовж 6 року навчання, є базою для підготовки до ліцензійного іспиту ЄДКІ, підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=34>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є розширити і закріпити отримані раніше теоретичні знання та поглибити практичні навички у складній і відповідальній складовій хірургії, хірургії невідкладних станів.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є набуття студентами компетентностей згідно до загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми «Медицина» другого рівню вищої освіти за спеціальністю 222 Медицина: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Навички опитування; здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних методів досліджень та оцінки їх результатів; здатність до встановлення попереднього

та клінічного діагнозу захворювання; здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань; здатність до визначення тактики оперативного втручання; необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань; здатність до діагностування невідкладних станів; здатність до визначення тактики та володіння навичками надання екстреної медичної допомоги; навички виконання медичних маніпуляцій; здатність до планування та проведення санітарно-гігієнічних, профілактичних та протиепідемічних заходів, у тому числі щодо інфекційних хвороб; здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду; здатність до ведення медичної документації.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

загальні:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим

ЗК2 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК4 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК5 – Здатність приймати обґрунтоване рішення ; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії

ЗК6 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою

ЗК7 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК8 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

спеціальні (фахові, предметні):

ФК1 – Навички опитування

ФК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів

ФК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання

ФК4 – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань

ФК5 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань

ФК6 – Здатність до діагностування невідкладних станів

ФК7 – Здатність до визначення тактики та володіння навичками надання екстреної медичної допомоги

ФК8 – Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів

ФК9 – Навички виконання медичних маніпуляцій

ФК12 – Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1 – володіти загальними та спеціальними фундаментальними та професійно-орієнтованими знаннями, уміннями, навичками, компетентностями, необхідними для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді.

ПРН 2 – володіти знаннями щодо психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення.

ПРН 3 – застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills):

Здатність до абстрактного мислення

Здатність аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку

для формування громадянської позиції

Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняті рішення

Готовність до саморозвитку, самореалізації, самоосвіти.

Готовність використовувати прийоми надання першої допомоги, методи захисту в умовах надзвичайних ситуацій

Готовність до роботи в колективі, толерантно сприймати соціальні, етнічні, конфесійні та культурні відмінності

Здатність і готовність реалізувати етичні та деонтологічні принципи в професійній діяльності

Здатність і готовність аналізувати результати власної діяльності для запобігання професійних помилок

Готовність до ведення медичної документації

Готовність до використання основних фізико-хімічних, математичних та інших природничо-наукових понять і методів при вирішенні професійних завдань

Готовність до застосування лікарських препаратів та інших речовин і їх комбінацій при вирішенні професійних завдань

Здатність до оцінки морфофункціональних, фізіологічних станів і патологічних процесів в організмі людини для вирішення професійних завдань

Готовність до застосування організації догляду за хворими та надання первинної медико-санітарної допомоги

Готовність до застосування медичних виробів, передбачених порядками надання медичної допомоги

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9,5, у тому числі 1 кредит дитяча хірургія, 1 кредит онкологія	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин – 285, у тому числі 30 годин дитяча хірургія , 30 годин онкологія	Спеціальність: 222 «Медицина» (шифр і назва) Спеціалізація:	Рік підготовки (курс):	
		6-й	-й
		Семестр	
		11-й	12-й
		Лекції	
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 105, у тому числі 20 ауд з дитячої хірургії, 20 з онкології самостійної роботи студента – 120, у тому числі 10 з дитячої хірургії, 10 з онкології	Освітній ступінь: магістр ОПП	0 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		105 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		120 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид підсумковою контролю: Диференційований залік			

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1			
2			
	Всього годин		

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
	<i>Розділ 1. Гнійна хірургічна інфекція</i>			
1	Гострі захворювання шкіри і м'яких тканин	5	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
2	Синдром системної запальної відповіді. Генералізована гнійна хірургічна інфекція (сепсис, септичний шок)	5	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
	<i>Розділ 2. Гостра хірургічна патологія травної системи</i>			
3	Гострий апендицит та його ускладнення, перфоративна виразка шлунку та 12-палої кишки	5	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
4	Гострий холецистит та його ускладнення, гострий панкреатит та його ускладнення	5	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
5	Защемлена грижа, гостра кишкова непрохідність, гострі порушення	5	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове

	мезентеріального кровообігу		демонстрація, презентація, відеороліки	опитування; тестовий контроль
6	Локальні та розповсюджені гнійно-запальні процеси черевної порожнини, очеревини та заочеревного простору (інфільтрати, абсцеси, перитоніт)	6	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
	<i>Розділ 3. Гостра хірургічна патологія органів дихання</i>			
7	Невідкладна хірургічна патологія органів дихання: гостра хірургічна патологія легень та плеври, пошкодження органів дихання (легень, плеври, бронхів, трахеї, крупних кровоносних судин, великої лімфатичної протоки)	6	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
	<i>Розділ 4. Шоки та політравма</i>			
8	Шок і політравма у хірургічних хворих. Травми живота	6	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
9	Геморагічний синдром в невідкладній хірургії (синдром ГШКК, внутрішньочеревні, внутрішньоплевральні кровотечі). Курація хворого	6	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
10	Підсумковий контроль знань. Диференційний залік	6		диференційований залік
	Всього годин	60		

2.2.4. Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Диференційна діагностика септичних станів різної етіології	5	самонавчання	самоконтроль
2	Диференційована діагностика захворювань верхніх відділів живота	5	самонавчання	самоконтроль
3	Диференційна діагностика синдрому «німого» живота	5	самонавчання	самоконтроль
4	Новітні методи діагностики та лікування в ургентній хірургії (УЗД, КТ, МРТ, рентгеноендоваскулярні методи, пункції, дренування під УЗД,)	5	самонавчання	самоконтроль
	Всього годин	20		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

3.2. Питання до заліку та іспиту:

1. Гострі захворювання шкіри і м'яких тканин.

Загальні етіологічні та патогенетичні механізми розвитку місцевих гнійних захворювань. Місцеві прояви гнійної інфекції – абсцес, флегмона. Захворювання: фурункул, карбункул, лімфаденіт, лімфангоїт, бешиха (дермолімфангоїт), панарицій, мастит, остеомієліт. Загальна та місцева симптоматика місцевої хірургічної інфекції. Основні принципи комплексного лікування місцевих інфекційних хірургічних захворювань.

2. Синдром системної запальної відповіді. Генералізована гнійна хірургічна інфекція (сепсис, септичний шок)

Синдром системної запальної відповіді (ССЗВ). Інфекція. Бактеріємія. Визначення (дефініції) сепсису та належних до нього станів (СЕПСИС-1, СЕПСИС-2, СЕПСИС-3). Септичний шок. Синдром поліорганної недостатності (СПОН). Патогенез сепсису. Принципи лікування септичних пацієнтів: Стандартна терапія – Антибактеріальна терапія, Інвазивні хірургічні або радіологічні процедури, Лікування шоку та органної недостатності; Нові терапевтичні можливості Специфічні до збудників (антиендотоксин, поліклональна антиендотоксинова сироватка, антигрампозитивна субстанція клітинної стінки, антигрибкова субстанція клітинної стінки), Специфічні до медіаторів (антимедіатори (анти-TNF, анти-IL-1, анти-PAF), моноклональні антитіла (анти-TNF, анти-IL-1, анти-PAF), антагоністи рецепторів (анти-TNF, анти-IL-1, анти-PAF)), Полівалентної протисептичної дії (ібупрофен, пентоксифілін, ацетилцистеїн, лактоферин, поліміксин В).

3. Гострий апендицит та його ускладнення, перфоративна виразка шлунку та 12-палої кишки.

Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

4. Гострий холецистит та його ускладнення, гострий панкреатит та його ускладнення

Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

5. Защемлена грижа, гостра кишкова непрохідність, Гострі порушення мезентеріального кровообігу

Защемлена грижа -етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

Гостра кишкова непрохідність - етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

Гострі порушення мезентеріального кровообігу - етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика.

Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

6. Локальні та розповсюджені гнійно-запальні процеси черевної порожнини, очеревини та заочеревного простору (інфільтрати, абсцеси, перитоніт)

Класифікація перитоніту. Патогенез. Клініка. Прогнозування важкості перебігу перитоніту: прогностні шкали в хірургії (APACHE II, SOFA, MODS, Мангеймський індекс перитоніту). Основні принципи хірургічного лікування перитоніту. Ускладнення. Лікування в післяопераційному періоді.

7. Невідкладна хірургічна патологія органів дихання: гостра хірургічна патологія легень та плеври, пошкодження органів дихання (легень, плеври, бронхів, трахеї, крупних кровоносних судин, великої лімфатичної протоки).

Клінічна анатомія і фізіологія. Гострі гнійно-деструктивні захворювання легень. Абсцедуюча пневмонія, абсцес легень, гангренозний абсцес, гнійний абсцес, гангрена легень. Етіологія та патогенез. Класифікація. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація. Пошкодження органів дихання (легень, плеври, бронхів, трахеї, крупних кровоносних судин, великої лімфатичної протоки). Стороні тіла дихальних шляхів. Травматичні ушкодження грудної клітки. Патогенез. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація.

8. Шок і політравма у хірургічних хворих. Травми живота

Класифікація травми. Травматична хвороба. Визначення політравми. Періоди травматичної хвороби. Поліорганна недостатність в травматичній хворобі. Основні концепції в лікуванні політравми. Визначення шоку. Класифікація. Диференціальна діагностика. Принципи лікування. Прогноз. Профілактика і реабілітація. Травма живота - Клінічна анатомія і фізіологія. Травматичні ушкодження живота. Патогенез. Клініка. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз. Профілактика і реабілітація

9. Геморагічний синдром в невідкладній хірургії (синдром ГШКК, внутрішньочеревні, внутрішньоплевральні кровотечі)

Класифікація. Новітні методи діагностики. Фізіологія системи згортання крові. Оцінка коагулограми. Диференціальний діагноз. Тактика хірургічного лікування. Ведення періопераційного періоду. Прогноз.

3.3. Контрольні питання

Диференційна діагностика септичних станів різної етіології.

Диференційована діагностика захворювань верхніх відділів живота.

Диференційна діагностика синдрому “німого» живота.

Новітні методи діагностики та лікування в ургентній хірургії (УЗД, КТ, МРТ, рентгенендоваскулярні методи, пункції, дренування під УЗД,)

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні): Індивідуальна самостійна робота студента, 10 - балів

3.6. Правила оскарження оцінки

До початку поточного та підсумкового семестрового (курсового) контролю процедура оскарження результатів оприлюднюється і доводиться до відома здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Університету.

Процедура оскарження результатів складається із трьох етапів: подання скарги, розгляду скарги, прийняття та оприлюднення рішення апеляційної комісії. Подання скарги здійснюється здобувачем вищої освіти особисто у письмовій формі у день оголошення результатів складання екзамену/заліку. Приймає скаргу у формі письмової заяви уповноважена деканом особа. У відповідь на подання скарги, особа яка приймала скаргу, повинна повідомити дату і місце засідання апеляційної комісії. Апеляційна скарга повинна бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше двох наступних робочих днів після її подання.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Відвідування пацієнтів під час курації в лікарні можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію), або іншими інфекційними захворюваннями згідно поточній епідемічній ситуації.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контактуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації

будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра хірургії №1 підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Хірургія торакальна, серцево-судинна, ендокринна. Підручник для студентів V курсів медичних факультетів медичних вузів. / Авт. кол.: В. В. Бойко, В.М. Лісовий, Л.Й. Гончаренко, І.А. Тарабан і ін.; під ред. проф. В.В. Бойка, чл.-кор. НАМНУ проф. В.М. Лісового. - Харків, «НТМТ», 2016. - 406 с.
2. Thoracic, cardiovascular, endocrine surgery.: Textbook for Vth year students of medical faculties. / Authors: V.V. Boiko, L.I. Goncharenko, P.N. Zamyatin, Yu.B. Grigorov, I.A. Taraban at alias; edited by V.V. Boiko. – Kharkov, 2017. – 400 p.
3. В.В.Бойко, П.М.Замятін, І.В.Полівенок, О.В.Бучнєва. – Хірургія серцевих ушкоджень (особливості сучасної доктрини). – Харків: «Промінь», 2015. – 156 с.
4. В.В.Бойко, А.Г.Краснояржський, Ю.М.Скібо, І.В.Полівенок. – Комбіновані операції на легенях і серці (особливості сучасної доктрини). – Харків: Промінь, 2016. – 160 с.
5. В.В. Бойко, П.М.Замятін, В.М.Лихман, ін. -Хирургическая тактика при повреждениях таза и органов забрюшинного пространства. – Харьков: Степанов В.В., 2016. – 204 с
6. В.В. Бойко, Р.М.Смачило, О.В.Малоштан, О.М.Тищенко. – Жовчні нориці (сучасна концепція лікування). – Харків: Промінь. 2017. – С.160
7. Прасол В.А., Питык А.И., Иванов Ю.В., Пуляева И.С., Коновалова Е.А., Богдан В.Н., Бежуашвили И.Г., Кириенко Д.А., Мясоедов К.В., Бабынкин А.Б. Под общей редакцией Бойко В.В. Критическая ишемия нижних конечностей. Современные методы диагностики и лечения/ - Х., 2017. – 76 с.

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами-ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx